

34. SEBE SÛRESİ

Mekke döneminin ikinci yarısında, Lokman sûresinden sonra indirilmiştir. Adını, bir zamanlar Yemen’de hüküm sürmüş Sebe kavminin anlatıldığı ayetlerden almıştır. 54 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah’ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb’imin adıyla, O’nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O’nun adına okuyor, söylüyorum:

I. Bütün övgüler ve yücelikler, **göklerde ve yerde ne varsa hepsinin** gerçek **sahibi** ve efendisi **olan Allah’a aittir**. Evet, dünyada da âhirette de, her işin başında ve **sonunda övgüler** hep **O’na aittir**. Gerçek anlamda **hikmet sahibi olan O’dur**, her şeyden **haberdar olan da yalnızca O’dur**. Öyle ki:

2. Allah, yerin içine giren bütün varlıkları; akan suları, süzölen damlaları, atılan taneleri, gömülen cesetleri, ekilen tohumları, gizlenen böcekleri, madenleri, doğalgazı, kömürleri, elmasları, tarihi kalıntıları, fosilleri ve oradan çıkan her şeyi; mezarlarından çıkan cesetleri, fışkıran pınarları, yeşeren filizleri, patlayan volkanları bilir ve aynı şekilde, gökten inen rızıkları, yağın yağmurları, gönderilen vahiyleri, rahmeti ve azâbı; çakan şimşekleri, düşen yıldırımları, yansıyan ışınları, kayan göktaşlarını ve oraya yükselen her şeyi; duâları, yakarışları, ruhları, meleklere; buharları, gazları, bulutları, ses dalgalarını, soğukluğu, sıcaklığı bilir. O, çok bağışlayıcıdır, sonsuz merhamet sahibidir. Hal böyleyken:

3. Hakikati inkâr edenler, “Kıyâmet asla kopmayacak!” diyorlar. Ey Müslüman, onlara de ki: “Hayır, evrende insanların bildiği ve kimsenin bilemeyeceği herşeyi, bütün gaybı bilen Rabb’ime yemin olsun ki, kıyâmet mutlaka kopacaktır!

Göklerde ve yerde zerre kadar bir şey bile O'ndan gizli kalmaz; bundan daha küçük ve daha büyük hiçbir şey yoktur ki, apaçık bir Kitapta olmasın. Sizin bildiğiniz ve bilmediğiniz her şey Allah'ın ilminde vardır. Allah her şeyi bilir”

4. Bütün bunlar, inanıp güzel işler yapanları Allah'ın ödüllendirmesi içindir. İşte onlar için âhirette bağışlanma ve cömertçe bahşedilen nîmetler vardır.

5. Kur'an'ın hükmünü geçersiz kılmak amacıyla ayetlerimize karşı mücâdele edenlere gelince, onlar da tiksinti verici ve can yakıcı bir azâba mahkûm olacaklar!

6. Öte yandan, kendilerine ilim ve anlayış bahşedilen dürüst ve insafli kimseler, Rabb'inden sana indirilen bu muhteşem ayetlerin gerçeğin ta kendisi olduğunu; sonsuz kudret sahibi ve her türlü övgüye lââyık olan Allah'ın yoluna ilettiğini bilirler.

7. Buna karşılık inkârcılar halka seslenerek,

“Bakın!” dediler, “Sizler öldükten ve vücutlarınız didik didik parçalanıp iyice dağıldıktan sonra yeni bir yaratılışla hayata döneceğinizi iddia eden bir adamı size gösterelim mi?”

8. “Bilmiyoruz, bu adam acaba Allah’a karşı bile bile yalan mı söylüyor, yoksa zavallı bir deli mi?”

Hayır! Peygamber ne yalancıdır, ne deli! Tam tersine, âhireti inkâr edenler, ruhsal bir çöküntü, manevi bir azap ve bunalım içinde kıvranıyorlar ve bu yüzden böylesine büyük bir yanlışlığa içindeler!

9. Peki onlar, kendilerini çep eçevre kuşatan gökyüzüne ve yeryüzüne ibret nazarıyla hiç bakmıyorlar mı? Şu uçsuz bucaksız evrenin hikmetsiz ve amaçsız yaratılmış olamayacağını; her şeyi mükemmel bir sistem hâlinde düzenleyen Allah’ın onları başıboş bırakmayacağını anlamıyorlar mı? Ve şunu

düşünemiyorlar mı ki; **Biz** dilesek onları korkunç bir depremle **yerin dibine geçirebilir ya da başlarına gökten parçalar yağdırabiliriz! Hiç kuşkusuz bunda,** içtenlikle Rabb'ine **yönelen her kul için** Allah'ın varlığını, birliğini, sonsuz kudret, merhamet ve adâletini gözler önüne seren ve dolayısıyla, âhiretin varlığını ispatlayan nice işâretler, nice **deliller vardır.**

İşte size, içtenlikle Rabb'ine yönelen güzel bir kul örneği:

10. Biz, Dâvûd'a tarafımızdan büyük bir lütuf ve üstünlük bahşetmiştik: Dağları, taşları onun emrine vermiş ve **“Ey dağlar; Davud ile birlikte siz de Allah'ı tesbih edin ve ey kuşlar Allah'ın sınırsız kudret ve yüceliğini terennüm ederken, siz de ona eşlik edin!”** diye ilham etmiştik.

Ayrıca, ona demiri işleme sanatını öğretmiş, madenleri onun elinde âdetâ hamur gibi yumuşatmıştık.

11. “Ey Davud!” demiştik, “Demir i **özenle**, **ilmek ilmek dokuyarak** sizi savaşta koruyacak **sapasağlam zırhlar imal et! Ve** siz, ey inananlar, **güzel ve yararlı işler yapın!** Unutmayın ki **Ben, yaptığınız her şeyi görmekteyim.”**

12. **Süleyman’a gelince, sabahleyin bir aylık bir mesafeye giden ve akşamleyin de bir aylık mesafeden geri dönen rüzgarı onun emrine verdik. Ayrıca onun kullanması için, erimiş bakır madenini sel gibi akıttık. Cinlerden de, Rabb’inin izniyle onun emri altında çalışanlar vardı. Öyle ki, içlerinden hangisi buyruğumuza karşı gelecek olsa, ona alevli ateşin azâbını tattırırdık!**

13. Bu cinler **Süleyman’a, dilediği şekilde büyük mâbedler**, saraylar, kaleler; binaların etrafını süsleyen sanat hârikası **eserler**, bu muhteşem **binaları süsleyen şekiller, tasvirler, resimler** ile, binlerce kişiye aynı anda yemek pişirmek için kullanılan **havuz büyüklüğünde**

yemek kapları ve yerinden kaldırılamayan çok büyük kazanlar imal ederlerdi.

Onlara Peygamber aracılığıyla, **“Ey Davud ümmeti!”** demiştik, size bahşedilen bunca nîmetlere karşı **şükretmek için** Allah yolunda **çalışın!** Unutmayın ki, **kullarım arasında gerçek anlamda şükredenlerin sayısı çok azdır.”**

14. Nihâyet Süleyman'ı vefât ettirdiğimizde, her şeyi bildiklerini sandığınız bu **cinler, onun öldüğünü ancak** üzerine yaslandığı **bastonunu kemiren bir ağaç kurdu sayesinde fark edebildiler.** Kurdun kemirip iyice çürüttüğü baston kırılıp da Süleyman **yere yıkılınca anlaşıldı ki, eğer cinler gaybı bilmiş olsalardı,** Süleyman'ın çoktan ölmüş olduğunu da bilir, böylece, ölü bir adamın emri altında günlerce çalışarak **bu alçaltıcı azap içinde kalmazlardı.**

İşte, nankörlük edenlerin başına neler geleceğini

gösteren tarihi bir örnek:

15. Andolsun, geçmişte helâk edilen **Sebe halkının** o cennet gibi **yurtlarında**, onlara Allah'ın kudret ve merhametini göstermeye yetecek apaçık **bir delil vardı**: Şöyle ki, biri **sağdan** diğeri **soldan**, **iki** meyve **bahçesi**, şehri boydan boya kuşatmıştı. Elçileri onlara, “Ey halkım!” demişti, **“Rabb’inizin size bahşettiği nîmetlerden yiyin, için ve yalnızca O’na şükredin!** Daha ne istiyorsunuz: **Güzel bir yurt ve bağışlayıcı bir Rab!”**

16. Fakat onlar Elçinin mesajından **yüz çevirdiler; Biz de üzerlerine, barajlarını yerle bir eden o meşhur Arim selini gönderdik ve sahip oldukları verimli iki bahçeyi, yalnızca böğürtlen, ılgın ve Arabistan kirazı denilen birkaç yabani sedir ağacında n ibaret iki vîrâne bahçeye çevirdik.**

17. Evet, nankörlükleri yüzünden onları işte böyle cezalandırdık. Öyle ya, Biz

nankörlük yapanlardan başkasını hiç cezalandırır mıyız?

18. Oysa **Biz**, bundan önce onlara nice nîmetler bahşetmiştik. Örneğin, **bereketli kıldığımız Kudüs, Şam ve Mekke gibi şehirlerle onlar arasına**, kervanların konaklaması için **birbiri ardınca kasabalar serpiştirmiş ve** bu şehirler arasında **düzenli ulaşım imkânları sağlamıştık.** Ve Peygamberler aracılığıyla “Ey Sebe halkı!” demiştik, **“Bu şehirler arasında gece gündüz güven içinde seyahat edebilirsiniz!”**

19. Fakat onlar, aralarında zulüm ve haksızlığı yaygınlaştırarak, lisan-ı hal ile âdetâ, **“Ey Rabb’imiz, yol güzergâhı üzerinde bulunan konaklarımız arasındaki mesafeyi uzat.** Artık mesafeler çok kısa kalıyor. Şimdiki haliyle bunu herkes yapabilir. Biz güçlü, kuvvetli, her türlü imkana sahip insanlarız. Daha uzun mesafelere, daha büyük işlere lâyiğiz!” **diyerek şımardılar.** Büyüklük tasladılar. **Kendilerine yazık ettiler. Biz de onları paramparça edip Arabistan’ın**

dört bir yanına **dağıtarak**, bir zamanlar dillere destan Sebe ülkesini, artık unutulmuş bir **efsaneye dönüştürdük. Hiç kuşkusuz bunda**, musîbetler karşısında isyan etmeyip **sabreden ve** nîmetler karşısında şımarmayıp **şükreden kimseler için nice ibret dersleri vardır.**

20. Doğrusu İblîs, “Ey Rabb'im! İnsanları saptırmak için yeryüzünde ne kadar çirkinlik ve kötülük varsa, hepsini allayıp pullayıp onların gözünde süslü göstereceğim ve böylelikle, hepsini kandırıp yoldan çıkaracağım!” (15. Hicr: 39-40) derken, **onlarla ilgili düşüncesinde haklıydı; çünkü bir grup mümin dışında, hepsi onun peşinden gittiler.**

21. Oysa İblîs'in, onlar üzerinde hiçbir otoritesi ve yaptırım gücü yoktu; **Biz İblîs'e sadece**, onları kötülüğe çağırma yetkisi verdik. Böylece, **âhirete inananları, ona kuşkuyla bakanlardan ayırt etmek için** onları imtihâna tâbi tuttuk. Hiç kuşkusuz **Rabb'in**, her şeyi koruyup gözetmektedir.

22. Ey Müslüman! Bu tarihi örneği anlattıktan sonra, hâlâ Allah’a kulluktan yüz çeviren çağdaş inkârcılara **de ki: “Allah’tan başka kulluk edilmeye lâîk olduğ u n u iddia ettiğiniz varlıklara yalvarın** bakalım, size bir fayda veya zarar verebilecekler mi? Hayır! **Onlar, gö klerde ve yerde zerre kadar bir şeye bile sahip değildirler. Onlar bu evren in yaratılış ve yönetiminde pay sahibi olmadıkları gibi, Allah da onlar arasından kendisine bir yardımcı seçmiş değildir.** Bunun içindir ki:

23. Hesap Günü, **Allah’ın huzurunda** hiç kimse bir başkasını cezadan kurtarmak için aracılık edemeyecek, yani **hiç kimseye** kayırma, arka çıkma, arabuluculuk ve **şefa at fayda vermeyecektir. Ancak O’nun izin verdiği kimseler,** yine O’nun izin verdiği kimselere şefa at edebileceklerdir. Yeniden diriliş in ilk şoku atlatılıp d a , **nihâyet** insanların **korkuları yatışınca,** şefa at bekleyenler, kurtulma ümidiyle meleklerle, **“Rabb’iniz şefa at konusunda size ne söyledi? Acaba kurtulabilecek miyiz?” diye soracaklar.**

Onlar da, “Rabb’imiz gerçeği söyledi: Sadece hak edenler, hak ve adâlet ölçülerine göre şefaatten faydalanacak. Hiç kuşkusuz O, yüceler yücesidir, azamet sahibidir!” diyecekler.

24. Ey Müslüman! İnkârcılara de ki: “Söyleyin bakalım, gökten yağdırdığı ve yerden çıkardığı nîmetlerle size bunca rızıklar sunan kimdir?” Onların da itiraz edemeyeceği cevabı kendin vererek **de ki: “Elbette Allah’tır! İşte biz, her şeyi yaratan, yöneten ve besleyen bir tek Allah’a kulluk eder ve yalnızca O’nun hükmüne boyun eğiz. Siz ise, yaratamayan, rızık veremeyen başka ilâhlar ediniyorsunuz. Bu durumda, her ikim izin de doğru yolda olması mümkün değildir. Ya biz müminler, ya da siz inkârcılar; ikimizden biri doğru yolda, diğeriye apaçık bir sapıklık içindedir! Aklınızı kullanın ve kimlerin doğru, kimlerin yanlış yolda olduğuna kendiniz karar verin.”**

25. Yine onlara de ki: “Eğer biz yanlış yoldaysak, bundan dolayı bize eziyet etmenize

gerek yok; çünkü **siz bizim günahlarımızdan sorumlu değilsiniz fakat** siz yanlış yoldaysanız, bunun cezasını çekecek olan, sadece sizsiniz! Çünkü **biz de sizin yaptıklarınızdan sorumlu değiliz!** O hâlde, hangi yolu seçeceğinize karar verirken, çok iyi düşünün!”

26. Yine onlara de ki: “Rabb’imiz, Diriliş Günü hepimizi bir araya toplayacak ve aramızda en âdil hükmü verecektir. Çünkü O, mutlak adâletle hüküm verendir, her şeyi en mükemmel biçimde bilendir.”

27. De ki: “O’na itaat ve ibâdetle ortak koştüğunuz putları ve diğer varlıkları gösterin bana; bakalım bunlar gerçekten kulluk edilmeye lâayık kimseler mi? Hayır; Allah ’ın asla eşi ve ortağı yoktur! O, sonsuz hikmet ve kudret sahibidir!” İşte bu hikmetin bir tecellisi olarak:

28. Ey Muhammed! Biz seni, sadece belli bir çağa ve belli bir topluma, belli bir bölgeye bir

Peygamber olarak değil, kıyâmete kadar gelecek **bütün insanlığı** rahmetimizle **müjdelemen** ve azâbımızla **uyarman için gönderdik; ne var ki, insanların çoğu** bunu **bilmezler**.

29. Bu yüzden **soruyorlar:** “**Eğer dedikleriniz doğru ise,** söyleyin bakalım, **bu yeniden dirilme ve yargılanma vaadi ne zaman gerçekleşecek?**”

30. Ey Peygamber ve onun izinden yürüyen İslâm dâvetçisi! Onlar a **de ki:** “**Bunun vaktini bilemem, fakat şundan emîn olun ki, Allah’ın değişmez yasalarına göre sizin için bir gün tayin edilmiştir** ve bu gün gelinceye kadar imtihân sürecektir. O gün gelip çatınca da, **onu ne bir an geciktirebilirsiniz, ne de bir an öne alabilirsiniz!**”

31. Hakikati inkâr edenler “**Biz ne bu Kur’an’a inanırız, ne de ondan önceki kitaplara!**” diyorlar. **Bu zâlimleri, Rablerinin huzurunda tutuklanmış bir hâlde, suç**

birbirlerinin üzerine atarlarken bir görseydin: Yeryüzünde güçsüz bırakılan ve azgın yöneticiler tarafından yönlendirilen kalabalıklar, vaktiyle körü körüne itaat ettikleri o büyüklük taslayan liderlere, efendilere, patronlara seslenerek, “Siz olmasaydınız, biz kesinlikle Allah’ın kabul edeceği bir şekilde iman ederdik!” diyecekler.

32. Büyüklük taslayanlar ise, güçsüz bırakılanlara, “Size doğru yolu gösteren Kur’an geldikten sonra, siz ona iman edecektiniz de biz mi sizi ondan zorla alıkoyduk? Hayır, siz zaten günah işleyen kimselerdiniz!” diye cevap verecekler.

33. Buna karşılık güçsüz bırakılanlar, büyüklük taslayanlara, “Ne münasebet! ” diye itiraz edecekler, “Bizi yoldan çıkarmak için gece gündüz plânlar kuran, hâince tuzaklar peşinde koşan ve her türlü basın yayın araçlarını kullanarak İslâm aleyhinde yanıltıcı propagandalarla bizi aldatanlar sizler değil miydiniz? Ne çabuk

unuttunuz, **hani bize Allah'ın ayetlerini inkâr etmemizi ve birtakım varlıkların egemenliğini kabul ederek O'na ortak koşmamızı emrediyordunuz!"**

Böylece, her iki taraf da cezayı hak ettiklerini anlayacaklar. Derken zâlimler, kendilerini bekleyen **azâbı görünce, pişmanlık acısı** bir kor gibi **yüreklerini yakıp kavuracak! Biz de, o inkârcıların boyunlarına çelikten prangalar geçirip hepsini aşağılık bir hâlde cehenneme süreceğiz!** İşte bu fecî âkıbeti, bizzat kendileri hazırladılar. Öyle ya, **onlar yaptıklarından başka bir şeyin cezasını mı çekiyorlar?**

34. Zaten, Biz ne zaman bir memlekete uyarıcı bir Peygamber veya dâve tçi gönderdiysek, o ülkenin zenginliklerini ellerinde bulunduran, lüks ve refah içinde yüzen ve her türlü ahlâksızlık ve sefahate dalmış olan kesimi, alışageldikleri yaşantının sona ereceğı endişesiyle, İslâm dâvetçilerine, “şunu peşinen söyleyelim, **biz sizin getirdiğiniz mesajı inkâr**

ediyoruz!” demişlerdir.

35. İşte, çağdaş kâfirler de, **“Biz ekonomik ve sosyal açıdan sizden daha ileriyiz ve servet ve nüfus bakımından sizden daha öndeyiz!** Bu da bizim doğru yolda olduğumuzun ispatıdır. Madem dünyada bu kadar nîmete nâil olduk, öyleyse âhirette de **azâba uğratılacak değiliz!”** diyorlar.

36. Onlara de ki: **“Bakın,** belli bir hikmete uygun olarak **dilediğin e sınırsız nîmetler bahşeden ve dilediğinin rızkını yeterince veren,** ancak **Rabb’imdir.** Bundan dolayı kibirlenmeye hakkınız yoktur. **Fakat insanların çoğu,** gerçek üstünlük ölçüsünün ancak ahlâk, dürüstlük ve erdemlilik olduğunu **bilmezler.**

37. Öyleyse, ey insanlar, şunu iyi bilin: **Malınızın ve evladınızın çokluğu, bizim nezdimizde size hiçbir üstünlük ve ayrıcalık kazandırmaz; ancak ayetlerime iman edip güzel davranış gösterenler** bu üstünlüğe lâayık

olabilirler. **İşte onlara yaptıklarına karşılık kat kat fazlasıyla mükâfât verilecek ve onlar, cennetteki o muhteşem köşklerde, sonsuza dek huzur ve güven içinde yaşayacaklar.**

38. Kur'an'ın hükmünü geçersiz kılmak amacıyla ayetlerimize karşı mücâdele edenlere gelince, onlar da cehennemde korkunç bir azâba mahkûm edilecekler!

39. O hâlde, ey Müslüman! Servetinin eksileceğinden korkarak yoksullara yardım etmekten kaçınanlara de ki: **“Hiç kuşkusuz Rabb'im, dilediğine sınırsız nîmetler bahşeder, dilediğine ölçülü ve idâreli verir. Öyleyse, malınızı cömertçe harcamaktan korkmayın! Unutmayın ki, Allah yolunda her ne harcarsanız, O size bunun karşılığını hem dünyada, hem de âhirette kat kat fazlasıyla verecektir. Çünkü O, nîmet verenlerin en hayırlısıdır!”**

İnkâr edenlere gelince:

40. O Gün Allah onların hepsini huzurunda toplayacak ve meleklerle, “Bana kulluk etmeleri gerekirken, size tapanlar bunlar mıydı? Bunu onlara siz mi emrettiniz?” diye soracak.

41. Melekler, “Hâşâ, ne haddimize!” diyecekler, “Sen, sınırsız kudretinle her türlü eksiklikten, noksanlıktan uzaksın, yücesin! Onların bu iftiralarına karşı bizim sığınacağımız yegâne sahibimiz, yegâne dostumuz Sensin! Aslında onlar bize değil, farkında olmadan cinlere tapıyorlardı; hattâ pek çokları, cinlere tapmak gerektiğine ciddî ciddî inanıyorlardı.”

42. “Fakat bugün, ey insanlar ve cinler, hiçbiriniz diğerine herhangi bir fayda veya zarar veremeyeceksiniz!”

Böylece bu zâlimlere, “Vaktiyle inkâr ettiğiniz o cehennem azâbını tadın bakalım!” diyeceğiz. Hal böyleyken:

43. Onlara apaçık ayetlerimiz okunduğu z a m a n , inkârcılar halka seslenerek, “Muhammed’in güzel sözlerine aldanmayın! Aslında bu adamın tek amacı, atalarınızın kulluk ettiği şeylerden sizi vazgeçirmektir!” derler. Bu şekilde halkı kandıramayacaklarını anlay ı n c a , “ **B u** Kur’an, insan tarafından uydurulmuş bir safsatadan başka bir şey değildir!” derler. Fakat hakikat kendilerine ulaşp da, Kur’an gönülleri fethetmeye başlayınca, **kâfirler** onun kitlelerce benimsenmesini engellemek için, “Hepimizi acze düşüren, vicdanları sarsıp derinden etkileyen **b u** büyüleyici sözler, **apaçık bir sihirden başka bir şey olamaz!** Çünkü okuma yazma bilmeyen bir insan, böylesine harikulade sözler söyleyemez!” derler. Böylece, Kur’an’ın insanüstü bir kaynaktan geldiğini itiraf ederek, hidâyetin tam eşiğine kadar gelirler. Fakat kibir ve inatçılıkları, iman etmeler ine engel olur.

Peki bu zâlimler, hangi delile d ayanarak Kur’an’ı reddediyorlar?

44. Oysa Biz onlara, b u Kur'an'dan önce, okuyup inceleyecekleri bir kitap vermediğimiz gibi, senden önce kendilerine bir uyarıcı da göndermemiştik.

45. Onlardan önce yaşamış olan zâlim toplumlar da hakîkati böyle inkâr etmiş ve s o n u n d a cezalarını çekmişlerdi. Bugünkü müşrikleri de aynı âkıbet bekliyor! Sakın servetlerine, güçlerine güvenmesinler. Çünkü o n l a r, geçmişte yaşayan b u insanlara verdiğimiz bilgi, güç, servet ve m edeniyetin henüz onda birine bile ulaşmış değiller. Evet, onlara gerçekten büyük nîmetler bahşetmiştik. Buna rağmen, elçilerimizi yalanladılar fakat sonunda, Beni inkâr etmek ne demekmiş, gördüler!

46. Ey Muhammed! İnkârcılara seslenerek de ki: “Bakın, size bir tek öğüdüm var: İster toplu hâlde birkaç arkadaş kafa kafaya vererek, ister tek başınıza, sessiz ve sâkin bir ortamda Allah'ın huzurunda durun ve samîmî olarak

bir düşünün. Kişisel arzu ve çıkarlardan soyutlanmış, önyargılardan arınmış bir hâlde inancınızı yeniden gözden geçirdiğinizde, kendinizi şu apaçık gerçeğin huzurunda bulacaksınız:

Çocukluğundan beri tertemiz ahlâkını yakından tanıdığınız bu **arkadaşınız, asla bir deli değildir! O ancak, zâlimleri bekleyen şiddetli bir azâba karşı sizi uyaran bir elçidir!**

47. Ey şanlı Elçi! Onlara **de ki:** “Benim herhangi bir şahsi çıkar peşinde olmadığımı biliyorsunuz. **Eğer** bu dâvetime karşılık **sizden en ufak bir mükâfât istemişsem,** bunların hepsi **varsın sizin olsun;** çünkü **benim mükâfâtımı verecek olan yalnızca Allah’tır!** Başkalarının ne düşündüğü umurumda değil, çünkü **O, her şeye şâhittir.”**

48. Yine onlara **de ki:** “Siz gerçekler karşısında ne kadar direnseniz de, hem herkesin bildiği hem de **hiç kimsenin bilemeyeceği bütün bilinmezleri bilen Rabb’im,** eninde sonunda

nurunu tamamlayacak ve **hakîkati** tüm açıklığıyla **ortaya koyacaktır!”**

49. O hâlde, küfrün karanlıklarını parçalayıp âlemleri aydınlatan Kur’an’ın meydana getireceği değişimi şimdiden müjdeleyerek **de ki:** “İşte nihâyet, mutlak ve değişmez gerçeklik ve doğruluk olan **hak geldi ve** yalan, kötülük, inkârcılık temeline dayanan bâtılın yok oluş süreci başladı! Bundan böyle, Müslümanlar Kur’an’a bağlı kaldıkları sürece, artık **bâtıl ne yeni bir şey ortaya koyabilir, ne de** eski saltanatını geri getirebilir!

50. Onlara **de ki:** “Eğer ben sizin iddia ettiğiniz gibi doğru yoldan **sapmışsam, bunun vebali ancak bana aittir,** siz bundan sorumlu değilsiniz fakat **eğer doğru yoldaysam, —ki öyleyim—** bu da **Rabb’imin bana vahyettiği** Kur’an **sayesindedir.** Siz bilmeseniz de, Rabb’im doğru yolda olduğumu biliyor ya! **Hiç kuşkusuz** O her şeyi **işitir,** bize bizden daha **yakındır.**

51. Ey Muhammed! Onları, Mahşer Gününde korkudan tir tir titreyecekleri zaman çırpınırken bir görseydin! Öyle ki, artık hiçbir kurtuluş çareleri kalmamıştır; çünkü yakın bir yerden, can damarlarından kısı kıvrak yakalanmışlardır!

52. İşte o zaman, “Biz şimdi ona inandık!” diye yalvaracaklar fakat bu kadar uzak bir mesafeden nasıl dünyaya ellerini uzatıp imanı alabilecekler? Kaçan fırsat bir daha ele geçer mi hiç?

53. Oysa daha önce fırsat varken onu inkâr etmişlerdi! Tâ uzaklardan, nasıl da âhiret hakkında câhilce atıp tutuyorlardı!

54. Fakat bugün, kendileri ile arzuları arasına bir set çekilmiştir; tıpkı, daha önceki yoldaşlarına yapıldığı gibi! Böylece bütün istek ve özlemlerinden mahrum bırakılacaklar. Çünkü onlar, Allah’ın adâleti konusunda, vicdanları rahatsız eden karmakarışık bir şüphe

içindeydiler!